

M.Com. Semester-4

સંગઠિત બજારો પેપર-2

<u>એકમ</u>		<u>ભારાંક</u>
1.	વાયદાબજારોનું સંચાલન અર્થ, હેતુઓ, વાયદા બજારોનું સંચાલન, પેદાશની લાક્ષણિકતાઓ, વેપાર પદ્ધતિઓ અને પતાવટ, ભારતમાં વાયદાબજાર સંબંધી તાજેતરની વિકાસલક્ષી ઘટનાઓ, મલ્ટી કોમોડીટી એક્ષચેન્જ ઓફ ઈન્ડિયા લિ. (MCX)	25%
2.	વાયદા બજારના મધ્યસ્થીઓ અથવા કાર્યકર્તાઓ દલાલો અને જોબર, સટોડિયાઓ, તેજવાળા અને મંદીવાળા, વાયદા બજારના સોદાઓના પ્રકારો- વિશિષ્ટ સોંપણી કરારો, હેજીંગના કરાર અને સદ્દાત્મક કરાર, હેજીંગના લાભો અને મર્યાદાઓ, હેજીંગ અને વીમા વચ્ચેનો તફાવત - સદ્દાનો અર્થ, લક્ષણો અને પ્રકારો, સટોડિયાઓ, સદ્દાત્મક સોદાઓ - વિકલ્પ (તેજમંદીના) સોદાઓ, અનિષ્ટો જેવાકે, કોર્નરીંગ, ભાવતફાવતના સોદા, કૃત્રિમ બજારનું સર્જન, શોર્ટ સેલ્સ અને તેમનું નિયમન, સદ્દાના લાભો અને મર્યાદાઓ.	25%
3.	નાણાં બજાર અર્થ, વ્યાખ્યા, માંગ અને પુરવઠાના સ્ત્રોતો, સુવિકસિત નાણાંબજારના લક્ષણો- ભારતીય નાણાં બજાર- ભારતીય નાણાંબજારના સાધનો- સંગઠિત અને અસંગઠિત વિભાગ- નાણાંબજારની ખામીઓ અને મહત્વ- શેરબજાર અને નાણાંબજાર	25%
4.	વિદેશી ફૂંડિયામણ બજાર અને આંતરાષ્ટ્રીય વેપાર વિકાસ સંગઠનો. વિદેશી ફૂંડિયામણ- અર્થ, વિદેશી ફૂંડિયામણ બજાર- વિદેશી ફૂંડિયામણની માંગ અને પુરવઠાના સ્ત્રોતો- વિનિમય દર- ભારતની વિનિમયદર નીતિઓ, વિનિમય દરને અસરકર્તા પરિબલો- ફૂંડિયામણ સોદાઓના પ્રકારો- એમ. સી. એક્સ. સ્ટોક એક્ષચેન્જ (MCX-SX) આંતરાષ્ટ્રીય વેપાર વિકાસ સંગઠનો- * વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠન (WTO) * નાસ્ડેક (N.A.S.D.A.Q.) * ન્યુયોર્ક સ્ટોક એક્ષચેન્જ * યુરોપીયન સંઘ (EU)	25%

21/4/18
21/4/18
21/4/18

M. Com. Semester 4
Organised Markets Paper – 2

Unit		Weightage
1.	<p>Management of Commodity Exchanges – Meaning, Objectives, Management of commodity exchanges, Characteristics of the commodities traded in the organised commodity exchanges, methods of trading and settlement, Recent developments in commodity markets in India. Multi Commodity Exchange of India Ltd (MCX)</p>	25%
2.	<p>Market Functionaries – Brokers and Jobbers, Speculators, Bulls and Bears, Types of forward contracts and transferable delivery contracts, Hedging contracts and speculation contracts, Advantages and limitations of hedging, Difference between hedging and insurance, Meaning, Characteristics and Types of speculation, Speculators, Speculative transactions – Options trading, malpractices such as cornering, arbitrage, rigging, short sales and its regulations, Advantages and disadvantages of speculation.</p>	25%
3.	<p>Money Market – Meaning, Definition, Sources of demand and supply – Characteristics of a well developed money market – Indian money market – Credit instruments – Organised sector and unorganised sector – Defects – Importance of money market – Capital market and money market.</p>	25%
4.	<p>Foreign Exchange Markets and International Trade Development Organisations – Foreign Exchange – Definition – Foreign Exchange Market – Sources of Demand and Supply of Foreign Exchange – Foreign Exchange Rate – Exchange Rate Policies for India, Factors affecting Foreign Exchange Rate – Types of Foreign Exchange Transactions, MCX Stock exchange (MCX-SX) International Trade Development Organisations –</p> <ul style="list-style-type: none"> • World Trade Organisation (WTO) • N.A.S.D.A.Q. • New York Stock Exchange • European Union (EU) 	25%

Reference Books:-

1. Working of Stock Exchange in India By H.R. Machiraju
2. Stock Markets in India By D.R. Veena
3. Stock Exchange and Investments By Raghunathan
4. The Indian Financial system By Vasant Desai
5. Regulation of forward Market By W.R. Motu
6. Commodity Exchanges By P.K. Salvi
7. Economics of Hedging By M.G. paraskar
8. Organised Markets By Prin. N. D. Gami
9. Organised Markets By Kishankumar Ghia
10. RBI Currency and Financial Reports
11. Financial Markets By Gorden and Natarajan
12. Financial Express- English and Gujarati
13. Economic Times – English and Gujarati
14. Vyapar
15. Yojana
16. Arth Sankalan